

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В СФЕРІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я**

Спеціальність: **І9 «Громадське здоров'я»**
Освітньо-професійна програма: **Громадське здоров'я**
Код компонента в освітній програмі: **ОК 13**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **І (осінній), ІІ (весняний)**
Тип освітнього компонента: **обов'язковий**
Навчальний рік: **2026-2027**

Обсяг: **4 кредити ECTS (120 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, самостійна робота**
Підсумковий контроль: **диференційований залік**
Пререквізити: навчальні дисципліни «Основи громадського здоров'я», «Інформатизація в сфері громадського здоров'я», «Організація протиепідемічних заходів», «Епідгляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення», «Менеджмент охорони громадського здоров'я», «Економіка і фінансування охорони здоров'я», а також вибіркових дисциплін «Правові аспекти медичної діяльності», «Етичні норми в громадському здоров'ї», «Управління якістю в сфері охорони здоров'я», «Основи доказової медицини», «Політика в галузі охорони здоров'я».

Кафедра/підрозділ: **кафедра медичної катастроф та військової медицини, вул. Трінклера 12, 3 і 4 поверх.**

Керівник освітнього компонента: **Аксаков Олександр Францевич,**
email: of.aksakov@knmu.edu.ua

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.knmu.edu.ua/course/view.php?id=19>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Надзвичайні ситуації в сфері громадського здоров'я вивчаються на підставі ознайомлення з основними поняттями та термінами організації охорони здоров'я, з особливостями нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я та сучасною стратегією реформування системи охорони здоров'я, вивчення особливостей організації надання первинної та екстреної медичної допомоги.

МЕТА КУРСУ: організовувати лікувально-евакуаційні заходи у випадку надзвичайних ситуацій, співпрацювати із структурами Державної служби медицини катастроф, в тому числі на підставі принципів надання медичної допомоги пораненим та хворим під час бойових дій.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- Оцінювати основні демографічні та епідеміологічні показники, значення і тенденції зміни основних детермінант, що чинять вплив на здоров'я у розрізі різних груп населення в Україні, Європейському регіоні та світі, застосовувати основні поняття та концепції епідеміології та статистики при плануванні, проведенні та інтерпретації результатів досліджень.
- Визначати пріоритети та оцінювати потреби сфери громадського здоров'я, пропонувати науково обґрунтовані заходи та розробляти відповідні висновки та стратегії, які спрямовані на покращення галузі охорони здоров'я.
- Організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу.
- Визначати та застосовувати доцільні заходи і методи попередження і контролю фізичних, хімічних, біологічних, радіаційних та ядерних загроз для здоров'я і безпеки населення.
- Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері громадського здоров'я.
- Ідентифікувати, аналізувати ризики, пов'язані з впливом на здоров'я населення детермінант навколишнього середовища (фізичних, радіаційних, хімічних, біологічних та виробничих) та організовувати відповідні заходи, спрямовані на захист здоров'я населення.

- Розробляти та впроваджувати системи моніторингу і оцінки ефективності інтервенцій, профілактичних та діагностичних або скринінгових програм та політик в громадському здоров'ї.
- Здійснювати адвокацію, комунікацію та соціальну мобілізацію у сфері громадського здоров'я, підтримувати лідерство та залучати і посилювати спільноти з метою збереження і зміцнення здоров'я населення.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій (4 год.):

1. Надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, їх медико-тактична характеристика
2. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій.

Перелік тем практичних занять (16 год.):

1. Надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, їх медико-тактична характеристика.
2. Оцінка обстановки за умов надзвичайних ситуацій.
3. Захист населення за умов надзвичайних ситуацій.
4. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій.
5. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога.
6. Організація санітарно-гігієнічного і протиепідемічного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій.
7. Управління Державною службою медицини катастроф за періодами готовності до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.
8. Диференційований залік

Перелік тем самостійної роботи студента (100 год.)

1. Організація захисту населення і територій за умов надзвичайних ситуацій мирного і воєнного часу.
2. Надзвичайні ситуації природного і техногенного характеру, їх медико-тактична характеристика.
3. Оцінка обстановки за умов надзвичайних ситуацій.
4. Захист населення за умов надзвичайних ситуацій.
5. Організація лікувально-евакуаційного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій.
6. Транспортні катастрофи. Надання домедичної допомоги при дорожньо-транспортній катастрофі.
7. Види ушкоджень у бойових і небойових умовах. Домедична допомога.
8. Поведінка людей в надзвичайних ситуаціях і бойових умовах. Бойовий стрес: ознаки, профілактика, домедична допомога.
9. Організація санітарно-гігієнічного і протиепідемічного забезпечення за умов надзвичайних ситуацій.
10. Організація медико – санітарного постачання за умов надзвичайних ситуацій.
11. Правові основи створення і функціонування Державної служби медицини катастроф.
12. Управління Державною службою медицини катастроф за періодами готовності до ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій.

СРС спрямована на поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих під час аудиторного навчання та сприяють формуванню професійних компетентностей. Результати СРС підлягають контролю та включені до підсумкового контролю знань.

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: словесні методи: бесіда, розповідь, пояснення, робота з літературою; наочні методи: ілюстрування, демонстрування, спостереження; практичні методи: ситуаційні задачі, самостійна робота, пошуково-дослідницька робота; інтерактивні методи: дискусія, робота в малих групах, мозковий штурм, кейс-метод, ділова гра.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка запізнення в часі від часу виконання завдання. Завдання перевіряються до 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал. Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70 – 120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить **загальну навчальну діяльність (ЗНД)**.

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Підсумковий контроль. Умовою допуску до іспиту є набрання 70 балів ЗНД. Оцінка за іспит становить від 50 до 80 балів.

Оцінка з дисципліни (ОД). $ОД = ЗНД + ІЗ + \text{диференційований залік}$.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи на курсі: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1-2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. Формою одягу під час офлайн-занять є білий медичний халат. При запізненні більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи на курсі:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Верховна Рада України. Про систему громадського здоров'я : Закон України від 06 вер. 2022 № 2573-IX. Київ: Верховна Рада України; 2022. Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2573-20>
2. Міністерство охорони здоров'я України. Накази МОЗ — офіційна сторінка переліку наказів МОЗ України (збірка редакцій 2020-2025). Київ: МОЗ України; [оновлюється]. Доступно з: <https://moz.gov.ua/uk/nakazi-moz>
3. Кабінет Міністрів України. Про запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19) : Постанова КМУ від 11 бер. 2020 № 211. Київ: КМУ; 2020. Доступно з: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/211-2020-п>
4. World Health Organization. Health emergencies programme — WHO guidance and resources on preparedness, response and recovery (2020-2025). Geneva: WHO; [оновлюється]. Доступно з: <https://www.who.int/our-work/health-emergencies>
5. World Health Organization. Technical guidance — Coronavirus disease (COVID-19): technical guidance (living guidance, preparedness, surveillance, clinical management) [Internet]. Geneva: WHO; 2020-2025. Доступно з: <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance>
6. European Centre for Disease Prevention and Control. Recommendations for preparedness planning for public-health threats. Stockholm: ECDC; 2 Apr 2025. Доступно з: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/recommendations-preparedness-planning-public-health-threats>
7. Centers for Disease Control and Prevention. Public Health Emergency Preparedness (PHEP) Program — guidance, cooperative agreements and technical resources (2020-2025). Atlanta: CDC; 2024-2025. Доступно з: <https://www.cdc.gov/readiness/php/phep/index.html>
8. U.S. Department of Health & Human Services / Office of the Assistant Secretary for Preparedness and Response. The Public Readiness and Emergency Preparedness Act (PREP Act). Washington, DC: HHS/ASPR; Pub. L. 109-148 (Div. C), 2005. Доступно з: <https://aspr.hhs.gov/legal/PREPact/pages/default.aspx>
9. Міністерство охорони здоров'я України. Наказ МОЗ України від 17 бер. 2022 № 496 «Деякі питання надання первинної медичної допомоги в умовах воєнного стану». Київ: МОЗ України; 2022. Доступно з: <https://moz.gov.ua/uk/decrees/nakaz-moz-ukraini-vid-17032022--496-deyakі-pитання-nadання-perвинної-medичної-dopомоги-v-умовах-воєнного-стану>

Зав. кафедри медицини катастроф та військової медицини _____ проф. Волкова Ю. В.